

*Actief*College

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) cohort 2023-2025

Kaderberoepsgerichte leerweg leerjaar 3

De Hoeksche School

Instemming MR:

Vastgesteld bestuur:

Polderlaan 5

3261 ZA Oud-Beijerland

E: examencommissie@actiefcollege.nl

Inhoud

Voorwoord.....	5
Examen	6
Schoolexamen.....	7
SE -weken.....	7
Verplichte aanwezigheid.....	7
Onregelmatigheden.....	7
Redenen afwezigheid schoolexamen	8
Aantal schoolexamens per dag.....	8
Herkansing	8
Examendossier.....	9
Regelgeving over afronding.....	9
Hoelang blijven de schoolexamens bewaard?	9
Mag ik mijn schoolexamen inzien?	9
Zij-instromers.....	9
Individueel aangepast PTA.....	10
Maatschappijleer	10
Herexamen maatschappijleer.....	10
Profielvakken	10
SE-resultaten na doubleren leerjaar 3.....	14
Hulpmiddelen en extra faciliteiten	14
Regels voor schoolexamens.....	15
Overzicht belangrijke data.....	16

Nederlands.....	17
Engels.....	19
Duits.....	22
Wiskunde.....	26
Natuur-en scheikunde.....	30
Biologie.....	34
Maatschappijkunde.....	38
Maatschappijleer.....	42
Economie.....	45
Rekenen.....	50
Kunsvakken incl. CKV.....	52
Lichamelijke opvoeding.....	54
Loopbaanoriëntatie en begeleiding.....	56

Voorwoord

Beste leerlingen,

Voor jullie ligt het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2023-2025 van leerjaar drie.

Er staat precies in aan wat je dit schooljaar kunt verwachten, hoe zwaar alle onderdelen meetellen voor het schoolexamen en wat je voor school moet doen. Het PTA is een officieel document.

Na twee jaar op het voortgezet onderwijs heb je nu een keuze gemaakt voor een profiel en komt het examen dichterbij.

De medewerkers van het Actief College gaan ervanuit dat je dit PTA goed doorleest, zodat je op de hoogte bent van alles waaraan je moet voldoen. Nu kan het natuurlijk voorkomen dat je vragen hebt, aarzel dan niet en ga naar je mentor of de vakdocent. Zij helpen je heel graag verder.

We wensen jullie een fijn en vooral heel succesvol derde schooljaar toe!

Met vriendelijke groet,
Team Actief College

Examen

Om je vmbo-diploma te halen moet je examens doen. Dat examen bestaat uit twee onderdelen:

- het schoolexamen (SE);
- het centraal schriftelijk (praktijk) examen (CS(P)E).

Beide onderdelen worden samengevoegd tot het examencijfer dat op je cijferlijst komt te staan. Het examencijfer bestaat uit:

- 50% SE-cijfer;
- 50% CS(P)E-cijfer.

Alle vakken waar je centraal examen in gaat doen, worden digitaal afgenomen. De profielmodulen worden met een Centraal Schriftelijk Praktisch Examen (CSPE) afgenomen. Sommige onderdelen hiervan worden digitaal getoetst. Deze examens zijn landelijk.

Een aantal vakken wordt met een SE afgerond. Het SE-resultaat van deze vakken komt op de cijferlijst te staan. Dit geldt voor de vakken:

- lichamelijke opvoeding;
- kunstvakken inclusief ckv (wordt afgesloten in leerjaar 3);
- maatschappijleer (wordt afgesloten in leerjaar 3);
- combinatiecijfer van de beroepsgerichte keuzevakken

Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) is een onderdeel van het beroepsgericht profielvak en komt niet apart op de cijferlijst te staan.

Schoolexamen

De inhoud van de schoolexamens staan vermeld in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). In het PTA staat welke eindtermen afgesloten worden, hoe zwaar het SE meetelt en of een SE wel of niet herkansbaar is.

- Op het Actief College begint het PTA in leerjaar 3. In leerjaar 4 sluit je het PTA af vóóordat het centraal examen begint. Alle toetsen in leerjaar 3 en 4 zijn schoolexamens.
- Let op: Alle SE's uit het PTA moet je gedaan hebben, er mag geen enkel cijfer ontbreken, anders kun je niet meedoen met het centraal schriftelijk (praktijk) examen. Zorg er dus voor dat je een gemist SE zo snel mogelijk inhaalt. Dit geldt ook voor lichamelijke opvoeding en LOB.
- Voor het SE-cijfer tellen alle cijfers van leerjaar 3 (periode 1 t/m 3) en leerjaar 4 (periode 4 t/m 5) mee. Elk SE telt een stukje mee voor het eindcijfer. Hoeveel een SE meetelt staat in het PTA.
- Het PTA is een definitief document tenzij de Wet gedurende de komende twee jaar anders bepaalt.

SE -weken

De meeste SE's worden in vastgestelde SE-weken afgenomen. In leerjaar 3 zijn er vier SE-weken en in leerjaar 4 zijn er drie SE-weken. De data zijn terug te vinden in het examenreglement Actief College 2023-2024.

Verplichte aanwezigheid

Omdat de schoolexamens onderdeel zijn van je eindexamen, is het verplicht dat je aanwezig bent als een SE of een praktijkopdracht gemaakt wordt. Als je ziek bent, of door een andere geldige reden afwezig bent, moet je dat voor 8.30 uur melden bij de administratie. Je maakt in de eerst volgende les een afspraak met je vakdocent wanneer je het SE inhaalt.

Onregelmatigheden

Een aantal voorbeelden van onregelmatigheden (zie ook het examenreglement artikel 7) zijn:

- zonder opgave van reden niet verschijnen bij een SE;
- het niet op tijd inleveren van opdrachten, werkstukken of (stage)verslagen;
- mondelinge toetsen, practica, schoolexamens, werkstukken of (stage)verslagen die in een periode niet zijn gemaakt of ingehaald;
- fraude:
 - (delen van) het examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben;
 - examenwerk (bijvoorbeeld een werkstuk) van een ander inleveren;
 - plagiaat plegen via schriftelijke dan wel elektronische bronnen (internet);
 - citeren van bronnen zonder bronvermelding;
 - gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen;
 - afkijken of overleggen met anderen;
 - gelegenheid geven tot afkijken;
 - aanwijzingen krijgen / geven bij toiletbezoek;

- bij bespreking van examenwerk antwoorden verbeteren;
- hulpmiddelen zoals de (grafische) rekenmachine, de BINAS en het woordenboek aan anderen doorgegeven.

Een onregelmatigheid wordt door de vakdocent of surveillant doorgegeven aan de examencommissie. Hoor en wederhoor vindt plaats door een gesprek met een lid van de examencommissie en de leerling. De leerling kan zich laten bijstaan door een meerderjarige.

Na het gesprek maakt de directeur een afweging en kan vervolgens een maatregel nemen zoals opgenomen in artikel 8 van het Examenreglement. Je ouders/verzorgers ontvangen dan een brief van de directeur.

Een eventueel bezwaar tegen de maatregel van de examencommissie, kan binnen vijf dagen schriftelijk worden ingediend bij de Commissie van Beroep.

Redenen afwezigheid schoolexamen

Geldige redenen kunnen zijn:

- vanwege ziekte
- ernstige omstandigheden

Dit moet door je ouder/verzorger schriftelijk of mondeling bij aanvang van de SE-dag (uiterlijk 08.30 uur) aan de administratie worden doorgegeven. Hierbij moet ook de reden van het niet kunnen deelnemen worden vermeld. Als je tijdens het SE geoorloofd afwezig bent, word je in de gelegenheid gesteld het SE in te halen. Dit gaat in overleg met de vakdocent.

Aantal schoolexamens per dag

Omdat een SE een belangrijke toets is, mag je er niet te veel op één dag maken. Zo krijg je de gelegenheid om je goed voor te bereiden. Tijdens lesweken mogen er per dag niet meer dan twee SE's ingepland worden.

Herkansing

In leerjaar 3 mag je herkansen, maar alleen als die mogelijkheid vermeld staat in het PTA.

Het recht op herkansen vervalt nadat de inschrijfperiode gesloten is. Zie voor het aantal herkansingsmogelijkheden het examenreglement 2023-2024 artikel 19.

Examendossier

Alle toetsen / praktische opdrachten zoals beschreven in het PTA zijn schoolexamens (SE). De SE-cijfers worden verwerkt in Somtoday. Je kan jouw cijfers digitaal zien via dit leerlingvolgsysteem. Als een cijfer, volgens jou niet klopt, moet je dat binnen vijf schooldagen doorgeven aan de vakdocent. Als je het SE gemist hebt, dan vult de vakdocent * in bij Somtoday. Zorg ervoor dat je dat je een gemist SE snel inhaalt. Maak daarvoor een afspraak met je vakdocent. Zoals eerder beschreven moet je **alle** SE-onderdelen afgesloten hebben, anders is deelname aan het centraal examen niet mogelijk. Aan het einde van periode 3 moet je alle SE-onderdelen volgens PTA gedaan hebben om door te stromen naar leerjaar 4. Dit geldt ook voor LOB, de kunstvakken en ckv en lichamelijke opvoeding.

Regelgeving over afronding

Het Uitvoeringsbesluit en de wet WVO 2020 regelt of, hoe en hoe ver examenresultaten voor de berekening van de uitslag moeten zijn afgerond. Het regelt niet hoe het binnen het schoolexamen moet als er geen CE op het SE volgt. Dat laatste heeft bij onze schoolexamens geleid tot de praktijk van het tussentijds afronden.

Een school heeft de keuze om deze manier te kiezen. Het is een geldige regeling die voor alle leerlingen wordt toegepast.

Ieder cijfer wat je haalt, wordt afgerond op één decimaal. De afronding op één decimaal gaat als volgt:

- A: 0,45 of hoger wordt 0,5. Bijvoorbeeld: een 7,45 wordt dus een 7,5.
- B: 0,44 of lager wordt 0,4. Bijvoorbeeld: een 7,44 wordt dus een 7,4.

Hoelang blijven de schoolexamens bewaard?

Het Actief College bewaart de SE's tot zes maanden na het behalen van je diploma in de archiefkast op school. Gemaakte SE's en CE's worden zes maanden na het behalen van je diploma vernietigd. SE's en CE's blijven eigendom van de school en je mag ze daarom niet meenemen of kopiëren.

Mag ik mijn schoolexamen inzien?

Je hebt recht op inzage van een SE na bekendmaking van een cijfer. De vakdocent zal dat tijdens het lesuur doen, of je kan een afspraak maken met de vakdocent om het in te zien. Als het nodig is om nog een keer het SE in te zien, dan kan je dat bespreken met de vakdocent en daarvoor een afspraak maken. Het inzien van een SE gebeurt altijd onder het toezicht van een vakdocent in het schoolgebouw.

Zij-instromers

Als je op een andere school al examenonderdelen hebt afgesloten en je stapt over naar het Actief College, dan wordt het PTA van het Actief College en het PTA van de andere school met elkaar vergeleken. Er wordt een maatwerkplan gemaakt om alle eindtermen uit het examenprogramma af te sluiten.

Individueel aangepast PTA

Het kan gebeuren dat er onverhoopt een situatie ontstaat waardoor je ernstige belemmeringen ondervindt bij het afronden van de SE's. In dat geval wordt door de examencommissie besloten of een aanpassing van het PTA mogelijk is, of in zeer uitzonderlijke gevallen misschien zelfs een vrijstelling verleend kan worden. In alle gevallen is een verklaring van een (medisch) specialist noodzakelijk. Via die verklaring kan een aanpassing van het PTA onderbouwd worden en vervolgens wordt dit doorgegeven aan het examenloket van de overheid en de onderwijsinspectie.

Voor de schoolexamenonderdelen waar een vrijstelling voor verstrekt wordt, zal geen cijfer opgenomen worden in het examendossier. Het SE-eindcijfer bestaat uit percentages. In het geval van een vrijstelling wordt het SE-cijfer dus berekend over de resterende SE-resultaten die behaald zijn en over het nog af te leggen deel van het schoolexamen.

Maatschappijleer

Op het Actief College wordt maatschappijleer in leerjaar 3 aangeboden en afgesloten. Het eindcijfer telt mee op je cijferlijst en heeft dus invloed op je kans om te slagen. Als je maatschappijleer met een 7 afsluit, heb je je eerste compensatiepunt voor je cijferlijst van je eindexamen.

Herexamen maatschappijleer

Als je in leerjaar 3 maatschappijleer afsluit met een 6 of lager, of als je je eindcijfer wilt verbeteren dan kom je in aanmerking voor een herexamen. Het herexamen wordt met een totaaltoets afgenomen. Alle onderdelen maatschappijleer van leerjaar 3 worden getoetst. Alle onderdelen van het PTA zijn hierin verwerkt. Na het afleggen van deze herkansing, telt het hoogste cijfer dat je gehaald hebt mee op je cijferlijst.

Profielvakken

Het beroepsgerichte programma in de basisberoepsgerichte leerweg bestaat uit de volgende vakken:

1. het **profielvak** dat met een cspe wordt afgesloten. Het Actief College heeft besloten over de stof van het profielvak ook een SE af te nemen. Dit SE moet 10 kalenderdagen vóór het CSPE aanvangt, afgesloten zijn.
2. (minimaal) vier beroepsgerichte **keuzevakken**. Deze beroepsgerichte keuzevakken worden afgesloten met een schoolexamen(se).

Profielvak

Voor de bepaling van het eindcijfer voor het profielvak tellen de resultaten van het SE en het CSPE elk voor 50% mee. Het schoolexamen moet afgesloten zijn voor dat de leerling deelneemt aan het centraal examen.

De opbouw van het eindcijfer voor het profielvak in schema:

Het cijfer behaald voor het cspe telt één keer mee in het berekenen van het gemiddeld over de centrale examens. Dit gemiddelde moet te minste een 5.5 zijn.

Beroepsgerichte keuzevakken

Elk beroepsgericht keuzevak wordt middels een SE afgesloten. Dit levert per keuzevak een afgerond cijfer (tevens afgerond eindcijfer) op.

Combinatiecijfer kaderberoepsgerichte leerweg

Het gemiddelde van de eindcijfers SE van ten minste vier beroepsgerichte keuzevakken vormen samen het combinatiecijfer dat als eindcijfer meetelt voor de uitslagbepaling.

De opbouw van het combinatiecijfer keuzevakken in een schema:

Meer beroepsgerichte keuzevakken in de berekening meenemen mag. Als daarvoor gekozen wordt, moeten de SE-cijfers van alle keuzevakken opgeteld worden en gedeeld worden door het aantal keuzevakken. Alle keuzevakken die in de berekening worden meegenomen worden met naam en SE-cijfer vermeld op de cijferlijst.

Uitslagbepaling kaderberoepsgerichte leerweg

Het eindcijfer voor het profielvak en het combinatiecijfer voor de beroepsgerichte keuzevakken tellen elk één keer mee bij het beantwoorden van de vraag of een leerling geslaagd is.

Voorbeeld uitslagbepaling kaderberoepsgerichte leerweg

Cijfer se profielvak: 7,1
Cijfer cspe: 6,7

	Cijfer se	Cijfer cspe	Eindcijfer
Profielvak	7,1 (50%)	6,7 (50%)	$7,1 + 6,7 = 13,8$ $13,8/2 = 6,9 > 7$

Eindcijfer se keuzevak 1: 6
Eindcijfer se keuzevak 2: 6
Eindcijfer se keuzevak 3: 7
Eindcijfer se keuzevak 4: 7

	Weging combinatie se	cspe	Berekening combinatiecijfer	Combinatiecijfer
Keuzevak 1*	6 (25%)	n.v.t.	$6 + 6 + 7 + 7 = 26$ $26/4 = 6,5$	7
Keuzevak 2*	6 (25%)	n.v.t.		
Keuzevak 3*	7 (25%)	n.v.t.		
Keuzevak 2*	7 (25%)	n.v.t.		

SE-resultaten na doubleren leerjaar 3

Voor een examenkandidaat die doubleert in leerjaar 3 is het onderstaand van toepassing:

- Alle behaalde resultaten van leerjaar 3 voor vakken met een centraal examen en LOB (loopbaanoriëntatie en begeleiding) komen te vervallen. Dat wil zeggen periode 1 t/m 3.
- De resultaten van vakken met alléén een SE worden overgenomen.
Dit betreft:
 - maatschappijleer indien het eindcijfer minimaal een 7 is;
 - kunstvakken inclusief kvv indien het eindcijfer, minimaal met een 'voldoende' is beoordeeld;
 - let op: met het eindcijfer wordt bedoeld dat alle onderdelen van het PTA afgerond zijn.
- De resultaten van de beroepsgerichte keuzevakken worden behouden indien het eindcijfer minimaal een 7 is;
- Stage blijft verplicht en er wordt in overleg met de kandidaat en de vakdocent gekeken naar het volgen van extra keuzevakken, maatwerk.

Hierbij geldt dat als bepaalde vakken niet meer gevolgd hoeven te worden, de lestijd van deze vakken een passende invulling krijgt. In overleg met de kandidaat, de mentor en lesgevende vakdocenten wordt een plan gemaakt voor welke vakken de kandidaat ondersteuning nodig heeft.

Hulpmiddelen en extra faciliteiten

1. Een leerling met een ondersteuningsbehoefte die duidelijk zichtbaar is mag het schoolexamen geheel of gedeeltelijk afleggen op een aangepaste wijze naar mogelijkheden van die leerling.
2. Bij leerlingen met een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundig psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld, kan schoolexamen worden verlengd met maximaal 30 minuten. Bij SE's die korter duren dan 60 minuten, wordt deze verlenging naar rato toegepast.
3. Een leerling die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, krijgt ook een verlenging van tijd met een maximum van 30 minuten. Ook mag deze leerling een woordenboek gebruiken van zijn moedertaal.
4. Voor leerlingen met een leesbeperking zijn de schoolexamens in lettertype-grootte Arial 12 punts en regelafstand 1,5 aangeleverd.
5. Gebruik van een (eigen) laptop of computer tijdens schoolexamens, centrale examens en/of voor gebruik in de klas is toegestaan, mits de spellingscontrole bij leerlingen zonder dyslexie verklaring uitgezet kan worden en de laptop voldoet aan de exameneisen zoals omschreven in de protocollen van de VO-raad.

Regels voor schoolexamens

Schoolexamens zijn examens en daarom gelden er examenregels. Hieronder staan de regels die gelden bij alle (school)examens. Zie hiervoor ook artikel 17 van het examenreglement.

Uiterlijk vijf werkdagen voor elk SE wordt de datum, het tijdstip en de plaats waar de SE's worden afgenomen bekend gemaakt. Let op, er kan ook een deadline in Somtoday staan voor praktische opdrachten.

Bij het opstellen van het SE houdt de vakgroep rekening met de tijd die je kan gebruiken voor het SE. Bij een enkel lesuur, is de tijd die je kan gebruiken 40 minuten. Als uitgegaan wordt van twee lessen, is de tijd die voor het SE staat 85 minuten.

1. Zorg ervoor dat je bij een SE op tijd aanwezig bent;
2. Tijdens het uitdelen en de afname van het SE heerst er volkomen stilte in het lokaal;
3. Zonder toestemming van de docent/surveillant mag je het lokaal niet verlaten;
4. Als je na een half uur te laat verschijnt, word je niet meer toegelaten tot het SE. Je moet je dan melden bij de administratie;
5. Duurt het SE één lesuur, dan is het niet toegestaan voor het einde van het lesuur het lokaal te verlaten. Als je dan al wel klaar bent, wacht je rustig tot het SE is afgelopen.
6. Tijdens alle SE's en CE's staan alle mobiele telefoons, alle andere communicatieapparatuur en alle digitale informatiedragers (behalve de rekenmachine bij de toegestane vakken) uit én zijn opgeborgen in de tas, evenals het hoofddekseel. Jassen en tassen worden in de kluis opgeborgen of anderszins voorin de klas gelegd;
7. De hulpmiddelen die je tijdens het SE mag gebruiken staan in het PTA;
8. Tijdens alle SE's mogen hulpmiddelen zoals de rekenmachine, de BINAS en het woordenboek niet aan anderen worden doorgegeven;
9. Als je te laat komt bij een SE, krijg je de verloren tijd niet terug na het aflopen van de officiële eindtijd van het schoolexamen;
10. Je maakt het SE op papier van school, ook het kladpapier wordt door de school aan jou gegeven;
11. Schrijf op al het gebruikte papier je volledige naam, het vak en de naam (of afkorting van de naam) van je vakdocent;
12. Je schrijft met een pen (blauw/zwart), tekenen doe je met potlood. Correctielak gebruiken is niet toegestaan;
13. Wil je gebruik maken van het toilet, steek dan je hand op. De docent/surveillant besluit of je op dat moment gebruik kan maken van het toilet;
14. Bij onregelmatigheden tijdens het SE, wordt een melding gedaan bij de examencommissie. Hierover wordt het formulier verzoek tot uitspraak examencommissie door de docent ingevuld.
De leerling zal uitgenodigd worden voor een gesprek met een lid van de examencommissie. Dit staat uitgebreid beschreven in het examenreglement.
15. Indien een leerling te laat zijn praktische opdracht inlevert, zoals in het PTA beschreven is, gaat de volgende schoolregel in werking:
 - a. de vakdocent verwerkt geen cijfer in Somtoday en maakt hiervan een notitie;
 - b. de leerling krijgt nog één kans om de opdracht alsnog in te leveren;
 - c. indien dit voor de tweede keer niet ingeleverd wordt, vult de docent het formulier *uitspraak examencommissie* in;
 - d. de leerling krijgt een gesprek met een lid van de examencommissie; hoor en wederhoor;
 - e. de directeur kan besluiten een 1 toe te kennen voor het betreffende onderdeel van het schoolexamen;
 - f. een schriftelijke mededeling van dit besluit zal aan ouders / verzorgers worden toegestuurd.
 - g. Hiertegen kan in beroep gegaan worden bij de commissie van beroep, zie examenreglement.

Overzicht belangrijke data

In leerjaar 3 zijn er drie periodes:

- periode 1 - van 21 augustus 2023 tot en met 10 november 2023;
- periode 2 - van 11 november 2023 tot en met 9 februari 2024;
- periode 3 - van 10 februari 2024 tot en met 5 juli 2024.

KBL Cohort 2023 – 2025

NEDERLANDS

PTA vak: Nederlands

methode: Op Niveau Thieme Meulenhoff

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1	NE/K/1 NE/K/4	<i>De Maatschappij (Spreken, kijken, luisteren)</i> De kandidaat bestudeert: - <i>De bijbehorende door docent gegeven aantekeningen en theorie uit de methode;</i>	PO1	45 min.	nee	7%
1	NE/K/8	Boek lezen (Fictietoets) De kandidaat bestudeert: - <i>De bijbehorende door docent gegeven aantekeningen en theorie uit de methode;</i>	SE1	45 min.	nee	7%
2	NE/K/3	<i>Taalverzorging</i> De kandidaat bestudeert: - <i>De bijbehorende door docent gegeven aantekeningen en theorie uit de methode;</i>	SE2	45 min.	Ja	7%
3	NE/K/6 NE/K/7	<i>Lezen en Schrijven</i> De kandidaat bestudeert: <i>De bijbehorende door docent gegeven aantekeningen en theorie uit de methode;</i>	SE3	90 min.	Ja	7%
4	NE/K/3	<i>Taalverzorging (Spelling, Over taal, grammatica)</i> De kandidaat bestudeert: - <i>De bijbehorende door docent gegeven aantekeningen en theorie uit de methode;</i>	SE4	90 min.	Ja	18%
5	NE/K/4	<i>Cito Kijken en luisteren</i> De kandidaat kan tijdens de Cito kijk- en luistertoets kijken en luisteren met behulp van tv, video en geluidsfragmenten.	PO2	100 min. Buiten toetsweek	Nee	18%

KBL Cohort 2023 – 2025

NEDERLANDS

PTA vak: Nederlands

methode: Op Niveau Thieme Meulenhoff

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
5	NE/K/2 NE/K/3 NE/K/6	Lezen De kandidaat bestudeert: - De bijbehorende door docent gegeven aantekeningen en theorie uit de methode;	SE5	90 min.	Ja	18%
5	NE/K/1 NE/K/5	Presentatie De kandidaat bestudeert: - De bijbehorende door docent gegeven aantekeningen en theorie uit de methode;	PO3	15 min. Buiten toetsweek	Nee	18%

Berekening cijfer schoolexamen:

De totale gewing van het schoolexamen is 100. Het eindcijfer van het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle onderdelen, afgerond op 1 decimaal.

Bij alle toetsen is het gebruik van een woordenboek toegestaan.

Omschrijving eindtermen:

NE/K/1 Oriëntatie op leren en werken

NE/K/2 Basisvaardigheden

NE/K/3 Leervaardigheden voor het vak Nederlands

NE/K/4 Luister- en kijkvaardigheden

NE/K/5 Spreek- en gespreksvaardigheid

NE/K/6 Leesvaardigheid

NE/K/7 Schrijfvaardigheid

NE/K/8 Fictie

[Examenprogramma Nederlands, vmbo](#)

KBL Cohort 2023 – 2025

ENGELS

PTA vak: Engels

methode: New Interface Thieme Meulenhoff

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1	MVT/K/1 MVT/K/2	De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij en de kandidaat kan schriftelijk basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, informatie verwerven en verwerken met behulp van de werkwoord tijden: present simple, present continuus en future tense, gecombineerd met vocabulaire uit Unit 1,2,3 van werkboek A "New Interface Third Edition".	SE1	45 min.	Ja	10%
2	MVT/K/7	De kandidaat kan doormiddel van het schrijven van een brief of e-mail in de Engelse taal communiceren met derden. De kandidaat kan: -persoonlijke gegevens verstrekken -informatie opvragen -een verzoek of voorstel doen. -eenvoudige briefconventies gebruiken.	SE2	45 min.	Ja	10%
2	MVT/K/3	De kandidaat kan schriftelijk strategische vaardigheden toepassen die betrekking hebben op het bereiken van verschillende lees- en schrijf doelen met behulp van de werkwoord tijden: present perfect, past simple, if-zinnen, gecombineerd met vocabulaire uit Unit 4,5,6 van werkboek B "New Interface Third Edition".	SE3	45 min.	ja	10%
3	MVT/K/4	<i>De kandidaat kan zelfstandig of met auditieve ondersteuning een Engels boek lezen en daar een samenvatting over schrijven. -verbanden tussen delen van een tekst (verhaal) aangeven.</i>	PO1	<i>Inleveren voor 1 Juni</i>	<i>Nee</i>	<i>8%</i>
3	MVT/K/4	<i>De kandidaat oefent zich de verschillende soorten doelen, taalverzorging en kan verschillende teksten lezen en verwerken in de Engelse taal op het voorlaatste uitstroomniveau. -kan aangeven welke relevante informatie een tekst bevat -kan de hoofdgedachte van een tekst aangeven.</i>	SE4	60 min.	Ja	12%

KBL Cohort 2023 – 2025

ENGELS

PTA vak: Engels **methode: New Interface Thieme Meulenhoff** **leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg** **leerjaar: 3/4**

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
4	MVT/K/3	De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot het bereiken van verschillende lees en schrijfdoelen door middel van de werkwoord tijd past continuous, irregular verbs, woordenboek gebruik, signaalwoorden, gecombineerd met vocabulaire uit Unit 1 – 3 uit werkboek A “New Interface Third Edition”	SE5	50 min	ja	10%
4	MVT/K/6	De kandidaat kan zich uitdrukken in de Engelse taal doormiddel van een video-opdracht. -informatie geven, zich voorstellen -een mening of oordeel formuleren	PO2	Inleveren voor 1 December	Nee	10%
5	MVT/K/4	<i>De kandidaat oefent zich de verschillende soorten doelen, taalverzorging en kan verschillende teksten lezen en verwerken in de Engelse taal op het uitstroomniveau. -gegevens uit 1 of meerdere teksten vergelijken en daaruit conclusies trekken.</i>	SE6	60 min.	Ja	15%
5	MVT/K/5	<i>De kandidaat kan, tijdens de CITO kijk en luistertoets, kijken en luisteren in de Engelse taal met behulp van tv, video en geluidsfragmenten.</i>	SE7	60 min.	Nee	15%

Berekening cijfer schoolexamen:

De totale weging van het schoolexamen is 100. Het eindcijfer van het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle onderdelen, afgerond op 1 decimaal.

Omschrijving eindtermen:

MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken

MVT/K/2 Basisvaardigheden

MVT/k/3 Leervaardigheden in de moderne vreemde talen

MVT/K/4 Leesvaardigheid

MVT/K/5 Kijk- en luistervaardigheid.

MVT/K/7 Schrijfvaardigheid

KBL Cohort 2023 – 2025

ENGELS

PTA vak: Engels

methode: New Interface Thieme Meulenhoff

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
---------	----------------------	--	-----------	-----------	------------	--------

[Examenprogramma Engels, vmbo](#)

KBL Cohort 2023 – 2025

DUIJS

PTA vak: Duits

methode: Na Klar!

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1	MVT/K/5	De kandidaat kan met behulp van tv-, video en geluidsfragmenten een filmverslag schrijven waarin hij/zij kan: – aangeven welke relevante informatie een fragment bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte – de hoofdgedachte van een fragment(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een fragment aangeven – anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een fragment	PO1	Inleveren voor 1 december	Nee	6%
1	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3	De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij door middel van door de docent geselecteerde oefeningen in Kapitel 1 en 2 in boek A van “NaKlar! vmbo kgt3”. De kandidaat kan schriftelijk basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communicatie, kennis opdoen en toepassen. De kandidaat kan schriftelijk strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot het bereiken van verschillende lees- en schrijfdoelen door middel van door de docent geselecteerde oefeningen. Kapitel 1: woorden en redemittel lektion 1-7, grammatica A,B,C Kapitel 2: woorden en redemittel 1-3, grammatica A en B.	SE1	60 min.	Ja	10%
2	MVT/K/6	De kandidaat kan door middel van het opnemen van een vlog: – informatie geven en vragen – naar een mening/oordeel vragen en een mening/oordeel geven – uitdrukking geven aan en vragen naar (persoonlijke) gevoelens – een persoon, object of gebeurtenis, ook uit het verleden en in de toekomst, beschrijven	PO2	Inleveren voor 1 Maart	Nee	6%

KBL Cohort 2023 – 2025

DUIJS

PTA vak: Duits

methode: Na Klar!

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
2	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communicatie, kennis opdoen en toepassen met behulp van verschillende werkvormen uit Kapitel 1,2,3 van het leerwerkboek A “NaKlar! vmbo kgt3”. De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot het bereiken van verschillende lees- en schrijfdoelen door middel van door de docent geselecteerde oefeningen in Kapitel 1,2,3 uit het leerwerkboek A. Kapitel 1: Grammatica D,E Kapitel 2: woorden en redemittel lektion 4-7, grammatica C,D,E Kapitel 3: woorden en redemittel lektion 1-3	SE2	60 minuten	ja	10%
3	MVT/K/4	<i>De kandidaat kan door middel van het zelfstandig en klassikaal lezen van een leesboekje een schriftelijk toets over dit leesboekje maken:</i> – aangeven welke relevante informatie een tekst bevat – de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven – aangeven welke personen de hoofdpersonen zijn en hun rol in het verhaal omschrijven.	SE3	40 minuten	nee	6%
3	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communicatie, kennis opdoen en toepassen met behulp van verschillende werkvormen uit het leerwerkboek “NaKlar! vmbo kgt3”. . De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot het bereiken van verschillende lees- en schrijfdoelen door middel van door de docent geselecteerde oefeningen in Kapitel 3 en 4 uit het leerwerkboek. Kapitel 3: woorden en redemittel lektion 4-7, grammatica A,B,C Kapitel 4: woorden en redemittel lektion 1-3, grammatica B,C,D	SE4	60 minuten	ja	10%

KBL Cohort 2023 – 2025

DUIJS

PTA vak: Duits

methode: Na Klar!

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
4	MVT/K/7	De kandidaat kan doormiddel van het schrijven van een informele brief: – (persoonlijke) gegevens verstrekken – een kort bedankje, groet of goede wensen schriftelijk overbrengen – een briefje schrijven om informatie te vragen of te geven, om verzoeken of voorstellen te doen of daarop te reageren, om gevoelens te uiten en ernaar te vragen.	SE5	70 min.	Nee	10%
5	MVT/K/2 MVT/K/3	De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: – het bereiken van verschillende leesdoelen door middel van oefeningen uit Kapitel 1 tot en met 6 in het Boek “NaKlar! vmbo-kgt4”. – de bevordering van het eigen taalleerproces – het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis.	SE6	60 min.	Ja	12%
5	MVT/K/4	<i>De kandidaat kan doormiddel van het lezen van verschillende Duitse korte verhalen en het schrijven van een samenvatting:</i> – aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte – de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven	PO3	Inleveren voor 1 Maart	Nee	15%
5	MVT/K/5	<i>De kandidaat kan met behulp van tv-, video en geluidsfragmenten tijdens het afnemen van de CITO kijk en luistertoets:</i> – aangeven welke relevante informatie een fragment bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte – de hoofdgedachte van een fragment(gedeelte) aangeven – de betekenis van belangrijke elementen van een fragment aangeven	SE7	60 min.	Nee	15%

KBL Cohort 2023 – 2025

DUIITS

PTA vak: Duits

methode: Na Klar!

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
---------	-------------------	--	-----------	-----------	------------	--------

Berekening cijfer schoolexamen:

De totale weging van het schoolexamen is 100. Het eindcijfer van het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle onderdelen, afgerond op 1 decimaal.

Omschrijving eindtermen:

MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken

MVT/K/2 Basisvaardigheden

MVT/k/3 Leervaardigheden in de moderne vreemde talen

MVT/K/4 Leesvaardigheid

MVT/K/5 Kijk- en luistervaardigheid

MVT/K/6 Gespreksvaardigheid

MVT/K/7 Schrijfvaardigheid

[Examenprogramma Duits, vmbo](#)

KBL Cohort 2023 – 2025

WISKUNDE

PTA vak: wiskunde

methode: Getal & Ruimte editie 10

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1	WI/K/7	<p>Statistiek: (Hoofdstuk 4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informatie verzamelen - Centrummaten - Diagrammen aflezen - Samengestelde diagrammen <p>PO: De kandidaat kan op een wiskundig correcte manier informatie verzamelen en deze op verschillende manieren weergeven. Aan de hand hiervan onderbouwde conclusies trekken. Levert dit in de vorm van een werkstuk in.</p>	PO 1	Inleveren Week 41	Nee	10%
2	WI/K/4	<p><i>Formules, grafieken en verbanden:</i> (Hoofdstuk 3, 6 en 9)</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Lineaire formules (grafiek maken, formule maken bij grafiek/tabel)</i> - <i>Periodieke verbanden</i> - <i>Kwadratische verbanden</i> - <i>Wortelverbanden</i> - <i>Machtsverbanden</i> - <i>Balansmethode</i> - <i>Inklemmen</i> 	SE 1	45 min.	Ja	10%
3	WI/K/6	<p><i>Goniometrie:</i> (Hoofdstuk 5 en 10)</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Hellingspercentage</i> - <i>Zijde berekenen met goniometrie</i> - <i>Hoeken berekenen met goniometrie</i> 	SE 2	45 min.	Ja	10%

KBL Cohort 2023 – 2025

WISKUNDE

PTA vak: wiskunde

methode: Getal & Ruimte editie 10

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
4	WI/K/6 WI/K/7	<p>Meetkunde: (Hoofdstuk 3, 6 en 8)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppervlakte van een ruimtefiguur berekenen - Lichaamsdiagonaal berekenen - Hoek van een lichaamsdiagonaal berekenen - Inhoud berekenen - Diagonaal vlak op ware grootte tekenen - Vergrotingsfactor met oppervlakte en inhoud (beide richtingen op) - Goniometrie in de ruimte - Een lijnstuk in een 3 dimensionaal assenstelsel berekenen - Hellingspercentage - Zijde van een driehoek berekenen - Namen en eigenschappen van vlakke figuren - Hoeken - Schaal rekenen - Hoekensom 	SE 3	45 min.	Ja	25%
5	WI/K/4	<p>Verbanden en formules: (Hoofdstuk 2, 4 en 7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Machtsverbanden - Wortelverbanden - Exponentiële verbanden - Omgekeerd evenredig - Vergelijkingen oplossen (balansmethode en inklemmen) - Minimum en maximum - Grafieken tekenen 	SE 4	45 min.	Ja	25%

KBL Cohort 2023 – 2025

WISKUNDE

PTA vak: wiskunde

methode: Getal & Ruimte editie 10

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
		<ul style="list-style-type: none">- Formule maken bij grafiek en tabel- Exponentiële verandering en procenten- Periodiek verband				
5	WI/K/7	<i>Rekenen:</i> (Hoofdstuk 5) <ul style="list-style-type: none">- Afronden- Groter dan kleiner dan- Grote getallen- Wetenschappelijke notatie- Procenten- Promille- Eenheden omrekenen- Verhoudingen	SE 5	45 min.	Ja	20%

Berekening cijfer schoolexamen:

De totale weging van het schoolexamen is 100. Het eindcijfer van het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle onderdelen, afgerond op 1 decimaal.

Omschrijving eindtermen:

WI/K/1*: Oriëntatie op het leren en werken.

WI/K/2*: Basisvaardigheden wiskunde

WI/K/3*: Leervaardigheden in het vak wiskunde

WI/K/4: Algebraïsche verbanden

WI/K/5*: Rekenen, meten en schatten

KBL Cohort 2023 – 2025

WISKUNDE

PTA vak: wiskunde

methode: Getal & Ruimte editie 10

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
WI/K/6: Meetkunde WI/K/7: Informatieverwerking en statistiek WI/K/8*: Geïntegreerde wiskundige activiteiten *: Deze eindtermen horen bij alle SE's Examenprogramma wiskunde, vmbo						

KBL Cohort 2023 – 2025

NATUUR-EN SCHEIKUNDE

PTA vak: natuur-en scheikunde 1

methode: nova

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1	NASK1/K/5	<i>Hoofdstuk 1 Elektriciteit</i> <i>De kandidaat bestudeert:</i> <ul style="list-style-type: none">- <i>De bijbehorende door docent gegeven aantekeningen.</i> <i>De kandidaat kan:</i> <ul style="list-style-type: none">- <i>Theorie van: Stroomsterkte, Spanning, Serie en Parallel schakelingen, Elektriciteit thuis en Veiligheid.</i>- <i>Berekeningen van:</i>- <i>Vermogen, Energie en Stroomsterkte.</i>	SE1	90 min	Nee	6%
2	NASK1/K/4	<i>Hoofdstuk 4 Stoffen en Hoofdstuk7 Materialen</i> <i>De kandidaat bestudeert:</i> <ul style="list-style-type: none">- <i>De bijbehorende door docent gegeven aantekeningen;</i> <i>De kandidaat kan:</i> <ul style="list-style-type: none">- <i>Theorie van: Stofeigenschappen, Smelt- en kookpunt, Fase, Veilig werken, Chemische reacties. Toepassingen materialen, Grondstof, Halffabrikaat, Eindproduct, Afval</i>- <i>Berekeningen van: Dichtheid.</i>	SE2	90 min.	Ja	11%

KBL Cohort 2023 – 2025

NATUUR-EN SCHEIKUNDE

PTA vak: natuur-en scheikunde 1

methode: nova

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
3	NASK1/K/1 2	Hoofdstuk 2 Het weer De kandidaat bestudeert: - De bijbehorende door docent gegeven aantekeningen; De kandidaat kan: - Theorie van: Deeltjesmodel, Luchtdruk, Temperatuur, Wolken, Dauwpunt. - Berekeningen van: Omrekenen eenheden druk, Overdruk en Onderdruk.	PO1		Nee	6%
3	NASK1/K/7 NASK1/K/1 1	Hoofdstuk 5 Licht en Hoofdstuk 8 Atomen en straling De kandidaat bestudeert: - De bijbehorende door docent gegeven aantekeningen; De kandidaat kan: - Theorie van: Lenzen, Spiegels, Straling. Atomen, Isotopen, Radioactief verval, Gebruik en bescherming straling - Berekeningen van: Halfwaardetijd - Lichtstralen construeren met geodriehoek en potlood; - Het practicum naar eigen inzicht opbouwen; - Het practicum naar eigen inzicht afbouwen.	SE3	90min	Ja	11%

KBL Cohort 2023 – 2025

NATUUR-EN SCHEIKUNDE

PTA vak: natuur-en scheikunde 1

methode: nova

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
4	NASK1/K/9	<p>Hoofdstuk 3 Krachten en Hoofdstuk 10 Werktuigen</p> <p>De kandidaat bestudeert:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De bijbehorende door docent gegeven aantekeningen; <p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Theorie van: Krachten, Hefbomen, Katrollen, Druk - Berekeningen van: Krachten, Massa, Momenten, Druk, omrekenen eenheden druk. 	SE4 Schriftelijk	90 min.	Ja	22%
5	NASK1/K/5	<p>Hoofdstuk 9 Schakelingen en Hoofdstuk 12 Elektriciteit</p> <p>De kandidaat bestudeert:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De bijbehorende door docent gegeven aantekeningen; <p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Theorie van: Stroomkringen en schema's, Energie, Vermogen, Elektrische energie opwekken. Geleider/Isolator, Weerstand, Serie/Parallel schakelingen, Transformator - Berekeningen van: Energie, Vermogen, Transformator, (Vervangings)weerstand, Capaciteit. 	SE5 Schriftelijk	90 min.	Ja	22%
5	NASK1/K/6	<p>Hoofdstuk 6 Warmte en Hoofdstuk 11 Energie</p> <p>De kandidaat bestudeert:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De bijbehorende door docent gegeven aantekeningen; <p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Theorie van: Energieomzettingen, Energiebronnen, Milieu, Vermogen, Rendement 	SE6 Schriftelijk	90 min.	Ja	22%

KBL Cohort 2023 – 2025

NATUUR-EN SCHEIKUNDE

PTA vak: natuur-en scheikunde 1

methode: nova

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
		- <i>Berekeningen van: Energie, Vermogen, Zwaarte-energie, Bewegingsenergie, Rendement.</i>				

Berekening cijfer schoolexamen:

De totale weging van het schoolexamen is 100. Het eindcijfer van het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle onderdelen, afgerond op 1 decimaal.

Bij alle toetsen is het gebruik van een binas en rekenmachine toegestaan.

Sommige toetsen kunnen een praktisch component met afsluitende factor bevatten.

Omschrijving eindtermen:

NASK1/K/1: Oriëntatie op leren en werken

NASK1/K/2 : Basisvaardigheden

NASK1/K/3 : Leervaardigheden in het vak natuurkunde

NASK1/K/4 : Stoffen en materialen

NASK1/K/5 : Elektrische energie

NASK1/K/6 : Verbranden en verwarmen

NASK1/K/7 : Licht en beeld

NASK1/K/8 : Geluid

NASK1/K/9 : Kracht en veiligheid

NASK1/K/10 : Bouw van de materie

NASK1/K/11 : Straling en stralingsbescherming

NASK1/K/12 : Het weer

[Examenprogramma natuur- en scheikunde 1, vmbo](#)

KBL Cohort 2023 – 2025

BIOLOGIE

PTA vak: biologie

methode: voor jou

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1	BI/K/1 BI/K/2 BI/K/3 BI/K/4 BI/K/5 BI/K/7	<i>De kandidaat kan basisvaardigheden, kennis toepassen, kan onderdelen en functies benoemen en/of toelichten/verklaren die betrekking hebben op: Thema 1 (Organen en Cellen) en Thema 2 (Voortplanting & seksualiteit) uit Biologie voor jou, Malmberg.</i>	SE1- Schriftelijk	60 min.	Ja	5%
1	BI/K/2 BI/K/3 BI/K/10 BI/K/12	<i>De kandidaat gaat een verslag maken over seksualiteit. Thema 2 (Voortplanting en seksualiteit) uit Biologie voor jou, Malmberg.</i>	PO1- Schriftelijk werkstuk	Een hele week.	Nee	5%
2	BI/K/5 BI/K/6 BI/K/13	<i>De kandidaat kan basisvaardigheden, kennis toepassen en/of toelichten/verklaren met betrekking tot: Thema 3 (Erfelijkheid en evolutie) en Thema 4 (Ordening) uit Biologie voor jou, Malmberg. Thema 1 (Organen en cellen) en thema 2 (Voortplanting & seksualiteit) uit Biologie voor jou, Malmberg.</i>	SE2- Schriftelijk	60 min.	Ja	6%
3	BI/K/8	<i>De kandidaat kan basisvaardigheden, kennis toepassen, onderdelen en werking van het bewegingsapparaat benoemen, beschrijven en toelichten. Verder kan de kandidaat ook verschillende onderlinge relaties, factoren en soorten benoemen en toelichten uit: Thema 5 (Stevigheid en beweging) uit Biologie voor jou, Malmberg. Thema 1 (Organen en cellen), thema 2 (Voortplanting & seksualiteit) en thema 4 (Ordening) uit Biologie voor jou, Malmberg.</i>	SE3- Schriftelijk	60 min.	Nee	7%
3	BI/K/7	<i>De kandidaat kan basisvaardigheden en kennis toepassen uit: Thema 6 uit Biologie voor jou, Malmberg.</i>	SE4- Schriftelijk	60 min.	Ja	9%

KBL Cohort 2023 – 2025

BIOLOGIE

PTA vak: biologie

methode: voor jou

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
		<i>Thema 1 (Organen en cellen), thema 2 (Voortplanting & seksualiteit), thema 4 (Ordening) en thema 5 (Stevigheid en beweging) uit Biologie voor jou, Malmberg.</i>				
3	BI/K/6	<i>De kandidaat kan een voedselweb in elkaar zetten. Thema 6 (Ecologie) uit Biologie voor jou, Malmberg.</i>	PO2- Schriftelijk	45 min.	Nee	5%
4	BI/K/6 BI/K/9	<i>De kandidaat kan alle onderdelen, functies en processen benoemen en uitleggen die betrekking hebben op: Thema 8 (Planten) en Thema 9 (Regeling) uit Biologie voor jou, Malmberg.</i> <i>Thema 1 (Organen en cellen), thema 2 (Voortplanting & seksualiteit), thema 4 (Ordening), thema 5 (Stevigheid en beweging) en thema 6 (Ecologie) uit Biologie voor jou, Malmberg.</i>	SE5- Schriftelijk	90 min.	Ja	16%
4	BI/K/7	<i>De kandidaat kan een onderdeel van Thema 7 uitwerken in een verslag of vlog.</i>	PO3-	90 min	Nee	5%
5	BI/K/9	<i>De kandidaat kan alle onderdelen, functie, werking en processen benoemen en uitleggen met betrekking tot Thema 10 (Zintuigen) en Thema 11 (Voeding en vertering) uit: Biologie voor jou, Malmberg.</i> <i>Thema 1 (Organen en cellen), thema 2 (Voortplanting & seksualiteit), thema 4 (Ordening), thema 5 (Stevigheid en beweging) en thema 6 (Ecologie) uit Biologie voor jou, Malmberg.</i>	SE6- Schriftelijk	90 min.	Ja	20%

KBL Cohort 2023 – 2025

BIOLOGIE

PTA vak: biologie

methode: voor jou

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
5	BI/K/10 BI/V/1	<i>De kandidaat kan basisvaardigheden en kennis toepassen met betrekking tot: Thema 12 (Transport en afweer) en Thema 13 (Gaswisseling en uitscheiding) uit Biologie voor jou, Malmberg.</i> <i>Thema 1 (Organen en cellen), thema 2 (Voortplanting & seksualiteit), thema 4 (Ordering), thema 5 (Stevigheid en beweging), thema 6 (Ecologie), thema 10 (Zintuigen) en thema 13 (Gaswisseling) uit Biologie voor jou, Malmberg.</i>	SE7- Schriftelijk	90 min.	Ja	22%

Berekening cijfer schoolexamen:

De totale weging van het schoolexamen is 100. Het eindcijfer van het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle onderdelen, afgerond op 1 decimaal.

Omschrijving eindtermen:

BI/K/1 Oriëntatie op leren en werken

BI/K/2 Basisvaardigheden

BI/K/3 Leervaardigheden in het vak biologie

BI/K/4 Cellen staan aan de basis

BI/K/5 Schimmels en bacteriën; soms nuttig en soms schadelijk

BI/K/6 Planten en dieren en hun samenhang; de eigen omgeving verkend

BI/K/7 Mensen beïnvloeden hun omgeving

BI/K/8 Houding, beweging en conditie

BI/K/9 Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport, en uitscheiding

BI/K/10 Bescherming

BI/K/11 Reageren op prikkels

BI/K/12 Van generatie op generatie

BI/K/13 Erfelijkheid en Evolutie

KBL Cohort 2023 – 2025

BIOLOGIE

PTA vak: biologie

methode: voor jou

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
---------	-------------------	--	-----------	-----------	------------	--------

[Examenprogramma biologie, vmbo](#)

KBL Cohort 2023– 2025

MAATSCHAPPIJKUNDE

PTA vak: maatschappijkunde

methode: Essener

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1	ML2/K/1 ML2/K/2 ML2/K/3	<p>Beeldkrant/opdracht maatschappelijk vraagstuk analyse</p> <p>De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijkunde verwoorden.</p> <p>De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.</p> <p><i>De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ten aanzien van maatschappelijke vraagstukken verschillende typen vragen herkennen en zo zelfstandig mogelijk formuleren – bij gegeven of zelf geformuleerde vragen informatie verwerven en daarbij gebruik maken van verschillende informatiebronnen – aangereikte informatie over maatschappelijke verschijnselen/vraagstukken verwerken en interpreteren op basis van vakinhoudelijke kennis – de principes en procedures die horen bij de benaderingswijze van het vak maatschappijkunde herkennen in informatiebronnen over een maatschappelijk vraagstuk, of toepassen op een maatschappelijk vraagstuk – een standpunt innemen met betrekking tot een concreet maatschappelijk vraagstuk en hier argumenten voor geven. 	PO 1 Afsluiten met een V/G		nee	moet minimaal met een V worden afgesloten
1	ML2/K/7	<p>Bestuderen uit het boek Media hoofdstuk 1 t/m 6</p> <p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – de betekenis van massamedia voor de samenleving herkennen en beschrijven – factoren en ontwikkelingen herkennen en noemen als het gaat om de inhoud en programmering van massamedia, en nieuwsvoorziening kritisch beoordelen 	SE1	45 min.	Ja	20 %

KBL Cohort 2023– 2025

MAATSCHAPPIJKUNDE

PTA vak: maatschappijkunde

methode: Essener

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
		<ul style="list-style-type: none">– benoemen wat de rol van de media is bij beeldvorming en aangeven hoe er sprake is van beïnvloeding door massamedia– informatie vergelijken van verschillende media en verschillen daarin verklaren.				
2	ML2/K/5	<p>Bestuderen uit het boek Werk hoofdstuk 1 t/m 8</p> <p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none">– de functies en maatschappelijke waardering van arbeid herkennen en beschrijven, en factoren noemen die van invloed zijn op de cultuur van een bedrijf– de rol van de overheid ten aanzien van arbeid en de problematiek van de verzorgingsstaat herkennen en beschrijven– uitleggen welke invloed maatschappelijke arbeidsverdeling heeft op de sociale ongelijkheid in de samenleving– een beschrijving geven van de arbeidsverhoudingen in Nederland– oorzaken en gevolgen van veranderingen op de arbeidsmarkt noemen en verklaren.	SE 2	45 min.	Ja	10 %
3	ML2/K/6	<p>Bestuderen uit het boek Pluriforme Samenleving hoofdstuk 1 t/m 6</p> <p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none">– de culturele differentiatie in Nederland beschrijven en ontwikkelingen daarin noemen, alsmede het overheidsbeleid en visies ten aanzien van de multiculturele samenleving beschrijven– de sociaal-economische positie van allochtone groepen beschrijven en verklaren– aangeven hoe met uitingen van vooroordelen en discriminatie kan worden omgegaan vanuit het beginsel van gelijkwaardigheid en respect.	SE 3	45 min.	Ja	10 %

KBL Cohort 2023– 2025

MAATSCHAPPIJKUNDE

PTA vak: maatschappijkunde

methode: Essener

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
4	ML2/K/8	<p>Bestuderen uit het boek Criminaliteit hoofdstuk 1 t/m 9</p> <p><i>De kandidaat kan:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – de aard, ontwikkeling en omvang van criminaliteit als maatschappelijk probleem herkennen en beschrijven – principes van de rechtsstaat herkennen in het straf- en procesrecht – oorzaken van criminaliteit herkennen en beschrijven – de rol van overheidsorganen ter bestrijding van criminaliteit aangeven, verschillende beleidsmaatregelen en kenmerkende visies van politieke stromingen onderscheiden, en effectiviteit en wenselijkheid van beleidsmaatregelen beoordelen – de doelen van straffen en maatregelen onderscheiden. 	SE 4	45 min	Ja	30 %
5	ML2/K/4	<p>Bestuderen uit het boek Politiek hoofdstuk 1 t/m 10</p> <p><i>De kandidaat kan:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Nederland typeren als een parlementaire democratie in een rechtsstaat en als een constitutionele monarchie – uitleggen op welke wijze overheidsbeleid tot stand komt, de invloed van de Europese Unie daarin aangeven/herkennen, en noemen/herkennen hoe Europese besluiten tot stand komen – mogelijkheden beschrijven die individuele burgers en belangen- of pressiegroepen hebben om de politieke besluitvorming te beïnvloeden – van politieke partijen en stromingen standpunten en de uitgangspunten herkennen, noemen en verklaren. 	SE 5	45 min	Ja	30 %

Berekening cijfer schoolexamen:

De totale gewing van het schoolexamen is 100. Het eindcijfer van het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle onderdelen, afgerond op 1 decimaal.

KBL Cohort 2023– 2025

MAATSCHAPPIJKUNDE

PTA vak: maatschappijkunde

methode: Essener

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
Uitleg eindtermen: ML2/K/1 Oriëntatie op leren en werken ML2/K/2 Basisvaardigheden ML2/k/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijkunde ML2/K/4 Politiek en beleid ML2/K/5 Mens en werk ML2/K/6 De multiculturele samenleving ML2/K/7 Massamedia ML2/K/8 Criminaliteit en rechtsstaat Examenprogramma maatschappijkunde, vmbo						

KBL Cohort 2023 – 2025

MAATSCHAPPIJLEER

PTA vak: maatschappijleer

methode: Essener

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1	ML1/K3 ML1/K4	Thema Jongeren Bestuderen PowerPoint en samenvatting & begrippenlijst.	SE1	40 min.	Nee	7%
1	ML1/K3 ML1/K4	Praktische opdracht Thema Jongeren Actuele opdracht aan de hand van het de onderwerpen binnen het thema. Ter bewustwording van eigen waarden, normen, rol en positie.	PO1		Nee	10%
1	ML1/K2 ML1/K3 ML1/K5 ML1/K6	Thema Media Bestuderen PowerPoint en samenvatting & begrippenlijst.	SE2	40 min.	Nee	7%
1	ML1/K2 ML1/K3 ML1/K5 ML1/K6	Praktische opdracht Thema Media Actuele opdracht aan de hand van het de onderwerpen binnen het thema. Ter bewustwording van eigen waarden, normen, rol en positie.	PO2		Nee	10%
2	ML1/K1 ML1/K2 ML1/K3 ML1/K4 ML1/K6	Thema Criminaliteit Bestuderen PowerPoint en samenvatting & begrippenlijst.	SE3	40 min.	Nee	7%
2	ML1/K1 ML1/K2 ML1/K3 ML1/K4 ML1/K6	Praktische opdracht Thema Criminaliteit Actuele opdracht aan de hand van het de onderwerpen binnen het thema. Ter bewustwording van eigen waarden, normen, rol en positie.	PO3		Nee	10%

KBL Cohort 2023 – 2025

MAATSCHAPPIJLEER

PTA vak: maatschappijleer

methode: Essener

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
2	ML1/K2 ML1/K3 ML1/K5 ML1/K6	Thema Politiek Bestuderen PowerPoint en samenvatting & begrippenlijst.	SE4	40 min.	Nee	7%
2	ML1/K2 ML1/K3 ML1/K5 ML1/K6	Praktische opdracht Thema Politiek Actuele opdracht aan de hand van het de onderwerpen binnen het thema. Ter bewustwording van eigen waarden, normen, rol en positie.	PO4		Nee	9%
3	ML1/K3 ML1/K4 ML1/K7	Thema Pluriforme Samenleving Bestuderen PowerPoint en samenvatting & begrippenlijst.	SE5	40 min.	Nee	7%
3	ML1/K3 ML1/K4 ML1/K7	Praktische opdracht Thema Pluriforme samenleving Actuele opdracht aan de hand van het de onderwerpen binnen het thema. Ter bewustwording van eigen waarden, normen, rol en positie.	PO5		Nee	10%
3	ML1/K4 ML1/K5 ML1/K6	Thema Werk Bestuderen PowerPoint en samenvatting & begrippenlijst.	SE6	40 min.	Nee	7%
3	ML1/K4 ML1/K5 ML1/K6	Praktische opdracht Thema Werk Actuele opdracht aan de hand van het de onderwerpen binnen het thema. Ter bewustwording van eigen waarden, normen, rol en positie.	PO6		Nee	9%

Berekening cijfer schoolexamen:

De totale weging van het schoolexamen is 100. Het eindcijfer van het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle onderdelen, afgerond op 1 decimaal.

KBL Cohort 2023 – 2025

MAATSCHAPPIJLEER

PTA vak: maatschappijleer

methode: Essener

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
Omschrijving eindtermen: ML1/K/1 Oriëntatie op leren en werken ML1/K/2 Basisvaardigheden ML1/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer ML1/K/4 Cultuur en socialisatie ML1/K/5 Sociale verschillen ML1/K/6 Macht en zeggenschap ML1/K/7 Beeldvorming en stereotypering						
Examenprogramma maatschappijleer (gemeenschappelijk deel), vmbo						

KBL Cohort 2023 – 2025

ECONOMIE

PTA vak: economie

methode: Pincode

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1	EC/K/4A EC/K/8	Hoofdstuk 1 <i>Bestudeer hoofdstuk 1 waarna je kan uitleggen/toelichten/ toepassen het begrip behoeften, wat welvaart bepaalt, consumenten beïnvloeding werkt en wat de marketingmix daarmee te maken heeft, waarom budgetteren nodig is en hoe je dit doet en waar koopkracht door veranderd. Leer de begrippenlijst van het betreffende hoofdstuk. (let op Indexcijfers hoef je niet te leren uit dit hoofdstuk)</i> Hoofdstuk 2 <i>Bestudeer hoofdstuk 2 waarna je kan uitleggen/toelichten/toepassen hoe een consumententest werkt, waar je betrouwbare productinformatie vandaan haalt, de rechten van consumenten zijn, hoe de woningmarkt werkt en hoe consumptie het milieu beïnvloedt. Leer de begrippenlijst van het betreffende hoofdstuk.</i>	SE1	90 min.	Ja	10%
2	EC/K/4B	Hoofdstuk 3 <i>Bestudeer hoofdstuk 3 waarna je kan uitleggen/toelichten/toepassen in welke vormen geld bestaat en de voordelen en nadelen van deze vormen, wat de redenen zijn om te sparen of te lenen, wat beleggen inhoud en wat de geldkringloop is. Kunnen berekenen wat sparen aan rente oplevert en de kosten van een lening zijn. Leer de begrippenlijst van het betreffende hoofdstuk.</i> Hoofdstuk 4 <i>Bestudeer hoofdstuk 4 waarna je kan uitleggen/toelichten/toepassen wat verzekeren inhoud, welke soorten er zijn en de kosten die hierbij komen kijken. Je moet de premies van de verzekeringen kunnen berekenen en de bonus/malusladder kunnen toepassen/gebruiken. Leer begrippenlijst van het betreffende hoofdstuk.</i>	SE2	90 min.	Ja	10%

KBL Cohort 2023 – 2025

ECONOMIE

PTA vak: economie

methode: Pincode

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
3	EC/K/5A	<p>Hoofdstuk 5 Bestudeer hoofdstuk 5 waarna je kan uitleggen/toelichten/toepassen hoe een arbeidsovereenkomst tot stand komt en welke diensteverbanden er zijn, welke ondernemingsvormen er zijn, wat de beroepsbevolking en oorzaken en soorten van werkloosheid inhoud. Leer de begrippenlijst van het betreffende hoofdstuk.</p> <p>Hoofdstuk 6 Bestudeer hoofdstuk 6 waarna je kan uitleggen/toelichten/toepassen welke productiefactoren je nodig hebt om te produceren, vraag en aanbod in combinatie met prijs, op welke manieren bedrijven meer kunnen produceren en wat dit oplevert voor de samenleving. Kunnen berekenen: afschrijving, brutowinst en nettowinst en de productie per werknemer. Leer de begrippenlijst van het betreffende hoofdstuk.</p>	SE3	90 min.	Ja	10%
3	EC/K/6 EC/K/7	<p>Hoofdstuk 7 Bestudeer hoofdstuk 7 waarna je kan uitleggen/toelichten/toepassen welke overheden er zijn en wat de overheid doet voor de economie, waarom er sociale zekerheid is en welke soorten sociale uitkeringen er zijn, wat het verschil is tussen de collectieve en particuliere sector en wat voor belastingen je als burger aan het Rijk betaalt. Leer de begrippenlijst van het betreffende hoofdstuk.</p> <p>Hoofdstuk 8 Bestudeer hoofdstuk 8 waarna je kan uitleggen/toelichten/toepassen hoe belangrijk de buitenlandse handel en de EU voor Nederland is, het effect van de wisselkoers op de import en export, welke handelsbelemmeringen er zijn en de gevolgen hiervan en hoe ontwikkelingslanden zich kunnen ontwikkelen. Leer de begrippenlijst van het betreffende hoofdstuk.</p>	SE4	90 min.	Ja	10%

KBL Cohort 2023 – 2025

ECONOMIE

PTA vak: economie

methode: Pincode

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
4	EC/K/4a EC/K4b	<p>Hoofdstuk 1 Bestudeer hoofdstuk 1 waarna je kan uitleggen/toelichten/ toepassen het begrip schaarste in de economie, manieren van beïnvloeding van koopgedrag, de marketingmix , het verschil tussen welvaart en welzijn, de personele inkomensverdeling aflezen uit een grafiek, inflatie in relatie tot koopkracht en kunnen bereken het inkomen per hoofd van de bevolking en toename en afnames is procenten. Leer begrippenlijst van het betreffende hoofdstuk. (let op prijscompensatie, loon-prijsspiraal en consumentenprijs indexcijfer)</p> <p>Hoofdstuk 2 Bestudeer hoofdstuk 2 waarna je kan uitleggen/toelichten/ toepassen de geldfuncties, de rol van de bank, redenen van sparen en beleggen, waarom mensen geld lenen en welke soort lening erbij past, de soorten uitgaven ook in combinatie met een begroting. Leer begrippenlijst van het betreffende hoofdstuk. Kunnen berekenen nieuw saldo, enkelvoudige rente, kredietkosten en reservering per maand (Let op samengestelde rente hoeft niet)</p>	SE5	90 min.	Ja	18%
5	EC/K/5a EC/k/5b	<p>Hoofdstuk 3 Bestudeer hoofdstuk 3 waarna je kan uitleggen/toelichten/ toepassen wat toegevoegde waarde is, de productiefactoren, verschil tussen vaste en variabele kosten, maatschappelijk verantwoord ondernemen, het verschil tussen arbeidsproductiviteit en productiecapaciteit. Kunnen bereken de variabele kosten, vaste kosten, kostprijs per product, afschrijving, verkoopprijs, consumentenprijs, prijzen inclusief en exclusief btw, omzet, brutowinst, nettowinst en arbeidsproductiviteit. Leer begrippenlijst van het betreffende hoofdstuk (let op par. 3.3 en 3.4 hoeven niet)</p> <p>Hoofdstuk 4</p>	SE6	90 min.	Ja	17%

KBL Cohort 2023 – 2025

ECONOMIE

PTA vak: economie

methode: Pincode

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
		<i>Bestudeer hoofdstuk 4 waarna je kan uitleggen/toelichten/ toepassen de ondernemingsvormen, hoe de overheid de werknemers beschermt, de werknemersverzekeringen, invloed van vraag en aanbod op de prijzen en lonen, de productiesectoren, de oorzaken van werkloosheid en de soorten werkloosheid. Leer begrippenlijst van het betreffende hoofdstuk.</i>				
5	EC/K/6 EC/K/7	<p>Hoofdstuk 5 Bestudeer hoofdstuk 5 waarna je kan uitleggen/toelichten/ toepassen wat collectieve goederen zijn, hoe de overheid aan geld komt en waar zij het aan uit geeft, waarom er sociale zekerheid is en hoe die is geregeld en de gevolgen van vergrijzing, Leer begrippenlijst van het betreffende hoofdstuk. (let op van par. 5.2. alleen het stuk “De economie groeit” en “De economie krimpt_</p> <p>Hoofdstuk 7 Bestudeer hoofdstuk 7 waarna je kan uitleggen/toelichten/ toepassen wat import, export en wederuitvoer zijn en wat het oplevert, wat de wisselkoers voor invloed heeft, de afspraken bin de EU, wat de EMU is, waarom en welke handelsbelemmeringen er zijn, de gevolgen van de internationale handel voor werkgelegenheid en milieu. Leer begrippenlijst van het betreffende hoofdstuk. Kunnen berekenen de import en exportquote en met wisselkoersen en vreemde valuta kunnen rekenen.</p> <p>Hoofdstuk 8 Bestudeer hoofdstuk 8 waarna je kan uitleggen/toelichten/ toepassen de kenmerken van ontwikkelingslanden, waarom zij weinig export inkomsten hebben, de oorzaken en gevolgen van onderontwikkeling en de manieren waarop ontwikkelingshulp wordt gegeven. Leer begrippenlijst van het betreffende hoofdstuk.</p>	SE7	90 min.	Ja	25%

KBL Cohort 2023 – 2025

ECONOMIE

PTA vak: economie

methode: Pincode

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
Berekening cijfer schoolexamen:						
De totale weging van het schoolexamen is 100. Het eindcijfer van het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle onderdelen, afgerond op 1 decimaal.						
Omschrijving eindtermen:						
EC/K/4A Consumptie						
EC/K/4B Consumptie en consumentenorganisaties						
EC/K/5A Arbeid en productie						
EC/K/6 Overheid en bestuur						
EC/K/7 Internationale ontwikkelingen						
EC/K/8 Natuur en milieu						
Examenprogramma economie, vmbo						

KBL Cohort 2023 – 2025

REKENEN

PTA vak: rekenen

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1-5	niveau 2F getallen niveau 2F verbanden niveau 2F meten en meetkunde niveau 2F verhou- dingen	<p>Schoolexamen: rekentoets niveau 2F. De kandidaat beschikt over kennis m.b.t. de volgende vier domeinen.</p> <p>De kandidaat kan werken met positieve getallen, negatieve getallen, decimale getallen, breuken en percentages. Hierbij beschikt de kandidaat over de vaardigheden om te vermenigvuldigen, delen, optellen en aftrekken.</p> <p>De kandidaat kan gegevens uit grafieken, tabellen en diagrammen op de juiste manier interpreteren. Ook kan de kandidaat gebruik maken van een woordformule.</p> <p>De kandidaat kent de eigenschappen van de gangbare vlakke- en ruimtefiguren. De kandidaat kent de structuur van en samenhang tussen maateenheden en de structuur van het metriek stelsel.</p> <p>De kandidaat kan de verschillende vormen van verhoudingen (breuken, procenten, decimale getallen en schaal) met elkaar in verband brengen. Verder kan de kandidaat rekenen met percentages, breuken en met een schaal.</p> <p>Het schoolexamen rekenen mag twee keer herkanst worden om het behaalde cijfer te verbeteren. Bij het behalen van een voldoende is de examenkandidaat vrijgesteld van deelname aan het vak rekenen.</p>	SE1	45 min.	Ja*	100%

KBL Cohort 2023 – 2025

REKENEN

PTA vak: rekenen

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
Berekening cijfer schoolexamen: Het behaalde cijfer, bij herkansing blijft het hoogste cijfer staan.						
Omschrijving eindtermen: A. notaties, taal en betekenis <ul style="list-style-type: none">- Uitspraak, schrijfwijze en betekenis van getallen- Wiskundetaal gebruiken B. met elkaar in verband brengen <ul style="list-style-type: none">- Getallen en getalrelaties- Structuur en samenhang C. gebruiken <ul style="list-style-type: none">- Berekeningen uitvoeren met gehele getallen, breuken en decimale getallen						
* De kandidaat heeft recht op 2 herkansingen. De eerste herkansing is in periode 2. De tweede herkansing is in periode 3.						

KBL Cohort 2023 – 2025

KUNSTVAKKEN INCLUSIEF CKV

PTA vak: CKV

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1-3	KV/K/1	Opdracht zelfportret	PO1	*	Nee	OVG
1-3	KV/K/2	Opdracht stopmotion	PO2	*	Nee	OVG
1-3	KV/K/3	Opdracht beeldende kunst	PO3	*	Nee	OVG
1-3	KV/K/4	Opdracht kunstdossier	SE1	*	Nee	OVG

Berekening cijfer schoolexamen:

In het 3^e leerjaar moet CKV worden afgesloten met een voldoende.

De sectie CKV stelt een opdracht samen voor leerlingen die tot dan nog geen voldoende staan. Het behaalde cijfer voor de vervangende opdracht is een vervanging van het cijfer wat behaald is voor CKV.

Omschrijving eindtermen:

KV/K/1 : Oriënteren op het leren;

Kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij.

KV/K/2: Basisvaardigheden;

Kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken.

KV/K/3: culturele kunstzinnige vorming en verdieping;

KBL Cohort 2023 – 2025

KUNSTVAKKEN INCLUSIEF CKV

PTA vak: CKV

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
---------	-------------------	---	-----------	-----------	------------	--------

De kandidaat kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door te kiezen voor en actief deel te nemen aan 4 culturele en kunstzinnige activiteiten die gerelateerd zijn aan verschillende kunstvakken namelijk:

1. Beeldende vorming
2. Muziek
3. Film
4. Dans en/of drama

Ten minste één kunstzinnige activiteit resulteert in de productie en presentatie van eigen werk.

KV/K/4: Reflectie en kunstdossier;

Kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier, waarvan de vorm door de school bepaald wordt. Hij kan daarmee verslag doen van alle activiteiten die zijn ondernomen en hierop reflecteren.

[Examenprogramma kunstvakken inclusief ckv, vmbo](#)

Opmerking: In het 3^e leerjaar moet CKV worden afgesloten met een voldoende. De sectie CKV stelt een opdracht samen voor leerlingen die tot dan nog geen voldoende staan. Het behaalde cijfer voor de vervangende opdracht is een vervanging van het laagste cijfer wat behaald is voor CKV.

*Elke opdracht bestaat uit een tijdslijn en heeft een deadline

KBL Cohort 2023 – 2025

LICHAMELIJKE OPVOEDING

PTA vak: LO

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging *
1 - 3	LO1/K/7 LO1/K/3	Atletiek: Alleen of samen met anderen een van de volgende atletiekactiviteiten uitvoeren: Hardlopen, ver- en hoogspringen, één vorm van werpen.	SE1		Nee	n.v.t
1 - 3	LO1/K/4 LO1/K/2	Spel: In samenwerking met anderen uitvoeren van één slag- en loopspel, één doelspel en één terugslagspel waarbij ook communiceren, zelfstandig (samen)werken en informatie verwerven en verwerken worden getoetst.	SE2		Nee	n.v.t
1 - 3	LO1/K/5 LO1/K/1	Turnen: Alleen of samen met anderen één van de volgende turnactiviteiten uitvoeren: Steun- en vrij springen, herhaald springen, zwaaien, balanceren en acrobatiek.	SE3		Nee	n.v.t
4-5	LO1/K/ 6	Bewegen op muziek: Alleen of samen met anderen één van de volgende vormen van bewegen op muziek uitvoeren: Ritme en bewegen, streetdance, jazzdans of conditionele vormen op muziek.	SE4		Nee	n.v.t
4-5	LO 1/K/8	Zelfverdediging: In samenwerking met anderen één stoeispel of trefspel uitvoeren	SE5		Nee	n.v.t
4-5	LO1/K/9	Sportoriëntatie: In samenwerking met anderen twee nieuwe, actuele bewegingsactiviteiten uitvoeren waarbij ook getoetst wordt of de kandidaat zich heeft ontwikkeld ten aanzien van een.	SE6		Nee	n.v.t

Berekening cijfer schoolexamen:

PO 1 t/m PO 6 moet gemiddeld met een voldoende worden afgesloten. Bij vrijstelling door langdurige blessure of ziekte wordt er een vervangende opdracht gegeven.

KBL Cohort 2023 – 2025

LICHAMELIJKE OPVOEDING

PTA vak: LO

leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg

leerjaar: 3/4

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging *
PO 4 en PO 5 Dienen de leerlingen 83% procent aanwezig te zijn. Afwezigheid alleen met een geldige reden.						
* Beoordeling geschiedt op basis van o/v/g.						
LO1/K/1		Oriëntatie op leren en werken				
LO1/K/2		Basisvaardigheden				
LO1/K/3		Leervaardigheden in het vak Lichamelijke opvoeding				
LO1/K/4		Spel				
LO1/K/5		Turnen				
LO1/K/6		Bewegen op muziek				
LO1/K/7		Atletiek				
LO1/K/8		Zelfverdediging				
LO1/K/9		Actuele bewegingsactiviteiten				
Examenprogramma lichamelijke opvoeding, vmbo						

KBL Cohort 2023– 2025

LOOPBAANORIËNTATIE BEGELEIDING

PTA vak: LOB module: RV = reflectieverslag VE = verslag Lob = LOB Portfolio leerweg: kaderberoepsgerichte leerweg leerjaar: 3

Periode	Eindtermen (code)	Inhoud schoolexamen: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Weging
1	Kern C	Mbo informatieavond bezoeken + verslaglegging	P01		Nee	V
2	Kern C	Stage + stageboek	P02		Nee	V
3	Kern C	Bedrijfsbezoek + verslaglegging	P03		Nee	V
4	Kern C	Mbo open dag bezoeken + verslag en reflectiegesprek	P04		Nee	V
5	Kern C	Lintstage van 15 weken + verslaglegging	P05		Nee	V

Omschrijving eindtermen:

Kern C uit het beroepsgerichte profielvak, onderdeel loopbaanoriëntatie en – ontwikkeling.